

NHẬN THỨC CỦA SINH VIÊN KHÔNG CHUYÊN VỀ VIỆC HỌC TỪ VỰNG TIẾNG ANH TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC KIỂM SÁT HÀ NỘI

NGUYỄN THỊ THUÝ NGÀ*

Abstract: This research has investigated perceptions, difficulties and suggested solutions on learning vocabulary strategies in English. Vocabulary learning strategies seem to be of great interest given the urgent need to build a vocabulary system that is easily accessible to English learners, playing a central role in language classes. However, the fact that the majority of English learners at Hanoi Procuratorate University are traditionally taught with methods that do not pay enough attention to vocabulary can lead to a detrimental scenario, whereby vocabulary acquisition is neglected. A questionnaire was administered to collect data on these issues. The results suggest that the first-year law-majors are aware of a range of vocabulary learning strategies including direct and indirect approaches to vocabulary acquisition. Therefore, it is necessary to incorporate awareness raising activities into the educational program, or offer in-service training, to inform language learners about advanced vocabulary acquisition strategies based on empirical research, as well as some feasible methods for utilizing context in vocabulary learning.

Keywords: *learning vocabulary, learning vocabulary strategies, difficulties in vocabulary*

1. Đặt vấn đề

Để nâng cao trình độ ngoại ngữ chúng ta cần một quá trình tích lũy lâu dài các kỹ năng nghe, nói, đọc, viết và bắt đầu từ việc làm quen với từ vựng. Trong quá trình đó, mặc dù người học dành nhiều thời gian cho việc học từ vựng nhưng họ vẫn gặp những khó khăn nhất định trong việc ghi nhớ từ và sử dụng từ sao cho đúng ngữ cảnh.

Mục tiêu của nghiên cứu này là thu thập ý kiến của sinh viên năm thứ nhất ngành Luật, chuyên ngành Kiểm sát tại Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội về việc học từ vựng tiếng Anh. Kết quả nghiên cứu nhằm góp phần nâng cao hiệu quả dạy và học từ vựng tiếng Anh cho sinh viên và giáo viên của trường. Để chứng minh rõ ràng các mục tiêu nêu trên, bài viết này sẽ trả lời cho các câu hỏi nghiên cứu: (1) Ý kiến của sinh viên về việc học từ vựng tiếng Anh?; (2) Các phương pháp nhằm nâng cao hiệu quả học từ vựng tiếng Anh?. Tất cả các công cụ thu thập dữ liệu được sử dụng đều nhằm làm rõ câu trả lời cho những câu hỏi nghiên cứu này.

Trong nghiên cứu này, tác giả tiến hành: (1) làm rõ thực trạng và khó khăn trong việc học từ vựng của sinh viên năm thứ nhất ngành Luật chuyên ngành Kiểm sát tại Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội, từ đó (2) đề xuất một số giải pháp nâng cao hiệu quả học từ vựng cho sinh viên. Dựa trên mục tiêu nghiên cứu, tác giả đã sử dụng cả phương pháp định lượng và định tính để thu thập và phân tích dữ liệu từ bảng câu hỏi và phỏng vấn. Quy trình nghiên cứu được thiết kế cụ thể từ xây dựng bảng hỏi, phân tích, mô tả kết quả khảo sát, đánh giá và thảo luận.

* ThS, Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội

2. Tổng quan nghiên cứu

2.1. Từ vựng và vai trò của từ vựng

Từ vựng hay kho từ, vốn từ vựng của một ngôn ngữ được hiểu là tổng hợp các đơn vị là từ và tương đương với từ trong ngôn ngữ đó. Từ vựng là một trong những yếu tố quan trọng cấu thành nên câu và đóng vai trò quyết định trong khả năng giao tiếp của từng người. Vốn từ vựng thường xuyên tăng lên theo tuổi tác và là công cụ cơ bản, hữu dụng trong giao tiếp và thu nhận kiến thức của một người.

Khi học bất kể ngôn ngữ nào, yếu tố đầu tiên chúng ta nghĩ đến chính là từ vựng. Pyles và Alges cũng đồng ý rằng từ vựng là thành phần cốt lõi của ngôn ngữ [8]. Vốn từ vựng của một người là một trong những yếu tố quan trọng thể hiện trình độ của họ về một ngôn ngữ cụ thể. Sonbul và Schmitt cho rằng từ vựng ảnh hưởng đến khả năng học ngôn ngữ vì chúng có thể nâng cao khả năng đọc và trình độ thành thạo ngôn ngữ của học sinh [10]. Kitajima [5, tr.470] khẳng định rằng nếu không sử dụng từ ngữ thì không ai có thể diễn đạt được ý nghĩa mong muốn. “Càng sử dụng được nhiều từ ngữ một cách chính xác thì người ta càng có thể diễn đạt bản thân một cách dễ dàng, tự tin và hiểu được thế giới mình đang sống” (theo Nandy [6, tr.1]). “Nếu bạn dành phần lớn thời gian để học ngữ pháp thì tiếng Anh của bạn sẽ không tiến bộ nhiều. Bạn sẽ thấy sự tiến bộ đáng kể nếu học nhiều từ và cụm từ. Bạn chỉ có thể nói rất ít bằng ngữ pháp nhưng bạn có thể nói rất nhiều bằng từ vựng” (theo Wilkin [13, tr.76]). Ngoài ra, có một thực tế là việc sử dụng từ phù hợp trong một số tình huống nhất định còn quan trọng hơn việc vận dụng các cấu trúc ngữ pháp vì người học ngôn ngữ không thể sử dụng cấu trúc một cách chính xác nếu không có đủ kiến thức về từ vựng. Điều này có nghĩa là từ vựng quan trọng hơn ngữ pháp và nó rất quan trọng đối với việc hiểu các kỹ năng ngôn ngữ trong mọi tình huống (Harmer [3, tr.153]).

Do đó, học từ vựng có vai trò quan trọng trong quá trình học ngôn ngữ của một người. Nếu vốn từ vựng càng dồi dào, càng phong phú, người nói hay người viết càng dễ dàng hơn trong việc truyền đạt thông tin cũng như tạo ấn tượng, cảm xúc tới người nghe, người đọc. Tuy nhiên học như thế nào để đạt được hiệu quả cao vẫn là một vấn đề đã và đang được các nhà nghiên cứu quan tâm.

2.2. Các chiến lược học từ vựng

Cho đến nay vẫn không có một định nghĩa chính thức nào về chiến lược học từ vựng. Nguyên nhân có thể là do chiến lược học từ vựng là một phần của phương pháp học ngôn ngữ. Vì vậy, định nghĩa về phương pháp học ngôn ngữ có thể được coi là định nghĩa về chiến lược học từ vựng.

Oxford đã đưa ra quan điểm về chiến lược như sau: Chiến lược có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong việc học một ngôn ngữ vì nó là công cụ hỗ trợ đắc lực cho việc học ngôn ngữ, cho sự tham gia học tập trực tiếp và tích cực của người học nhằm phát huy tối đa khả năng giao tiếp của họ [7].

Tương tự, Intaraprasert [4, tr.9] đã định nghĩa các chiến lược học từ vựng là “bất kỳ tập hợp kỹ thuật hoặc hành vi học tập nào mà người học ngôn ngữ cho biết họ sử dụng để khám phá nghĩa của một từ mới, để ghi nhớ kiến thức về các từ mới học, và để mở rộng kiến thức về từ vựng”.

Các chiến lược học từ vựng cũng sẽ rất khác nhau tùy thuộc vào mục tiêu chính của người học

ngôn ngữ là hiểu ngôn ngữ, đọc hay nghe hay tạo ra ngôn ngữ đó, bằng cách nói hay viết. Người học ngôn ngữ giỏi thường là những người có nhiều chiến lược học tập khác nhau, có thể cấu trúc việc học từ vựng, ôn tập và thực hành các từ mục tiêu,... theo lộ trình rõ ràng. Ngoài ra, Gu và Johnson đã chỉ ra rằng những người sử dụng chiến lược thành công cần có một chiến lược để kiểm soát việc sử dụng chiến lược của họ [2]. Điều này liên quan đến việc lựa chọn chiến lược phù hợp nhất từ một loạt các lựa chọn đã có và quyết định cách theo đuổi chiến lược đó cũng như khi nào nên chuyển sang chiến lược khác.

3. Nội dung nghiên cứu

3.1. Phương pháp nghiên cứu

Đề thu thập dữ liệu phục vụ nghiên cứu, tác giả sử dụng phương pháp định lượng và định tính, bao gồm phiếu khảo sát và phỏng vấn sinh viên. Các câu hỏi khảo sát và câu hỏi phỏng vấn được thiết kế dựa trên mục tiêu chính của nghiên cứu. Sau khi có kết quả, tác giả sử dụng các bảng biểu để trình bày và phân tích số liệu thu thập được. Kết quả phỏng vấn cũng sẽ được ghi lại cẩn thận.

3.2. Bảng câu hỏi

Bảng câu hỏi được phát cho 40 sinh viên năm thứ nhất ngành Luật, chuyên ngành Kiểm sát tại Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội, để thu thập quan điểm của sinh viên về thực trạng học từ vựng tiếng Anh của sinh viên hiện nay. Bảng câu hỏi bao gồm các câu hỏi theo thang đánh giá, câu hỏi trắc nghiệm và câu hỏi mở. Chúng được chia thành hai phần. Phần I gồm 4 câu hỏi về thông tin chung của sinh viên; phần II gồm 13 câu hỏi tập trung vào các nội dung lớn là thái độ của sinh viên đối với tầm quan trọng của việc học từ vựng trong tiếng Anh, các cách học từ vựng tiếng Anh, những khó khăn mà sinh viên gặp phải trong quá trình học từ vựng tiếng Anh và chiến lược nhằm nâng cao hiệu quả học từ vựng tiếng Anh,... Kết quả tổng hợp từ tất cả các phiếu và sử dụng Microsoft Excel tạo biểu đồ phục vụ cho việc phân tích dữ liệu.

3.3. Phỏng vấn

Một cuộc phỏng vấn được thực hiện với 5 sinh viên. Nội dung phỏng vấn cũng đều xoay quanh mục tiêu của nghiên cứu là làm sáng tỏ thực trạng và giải pháp nâng cao hiệu quả học từ vựng tiếng Anh cho sinh viên. Kết quả phỏng vấn được ghi âm và gõ bằng. Việc phân tích dữ liệu phỏng vấn được trình bày cùng với dữ liệu thu thập được từ bảng câu hỏi.

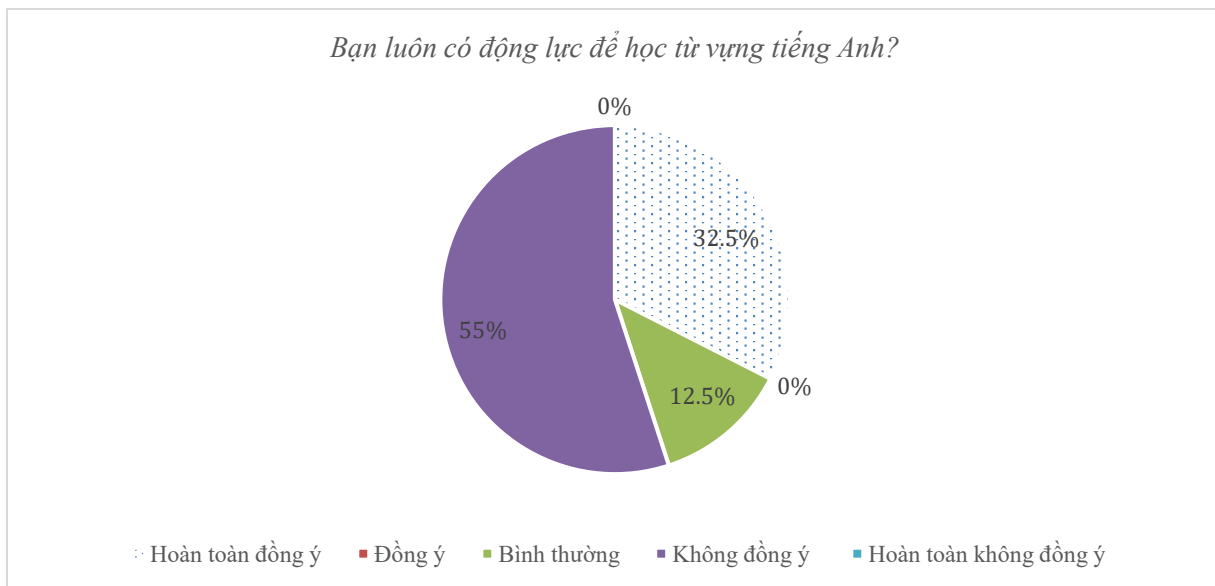
3.5. Kết quả nghiên cứu và thảo luận

3.5.1. Thái độ của sinh viên đối với tầm quan trọng của từ vựng tiếng Anh

Đối với câu hỏi “Bạn đánh giá mức độ quan trọng của việc học từ vựng trong học tiếng Anh như thế nào?”, có 95% sinh viên cho rằng đó là việc quan trọng/rất quan trọng. Chỉ có 5% sinh viên đánh giá là bình thường. Không có sinh viên nào đánh giá là không quan trọng. Như vậy, kết quả khảo sát cho thấy đa số sinh viên đều nhận thức được tầm quan trọng của việc học từ vựng khi học tiếng Anh.

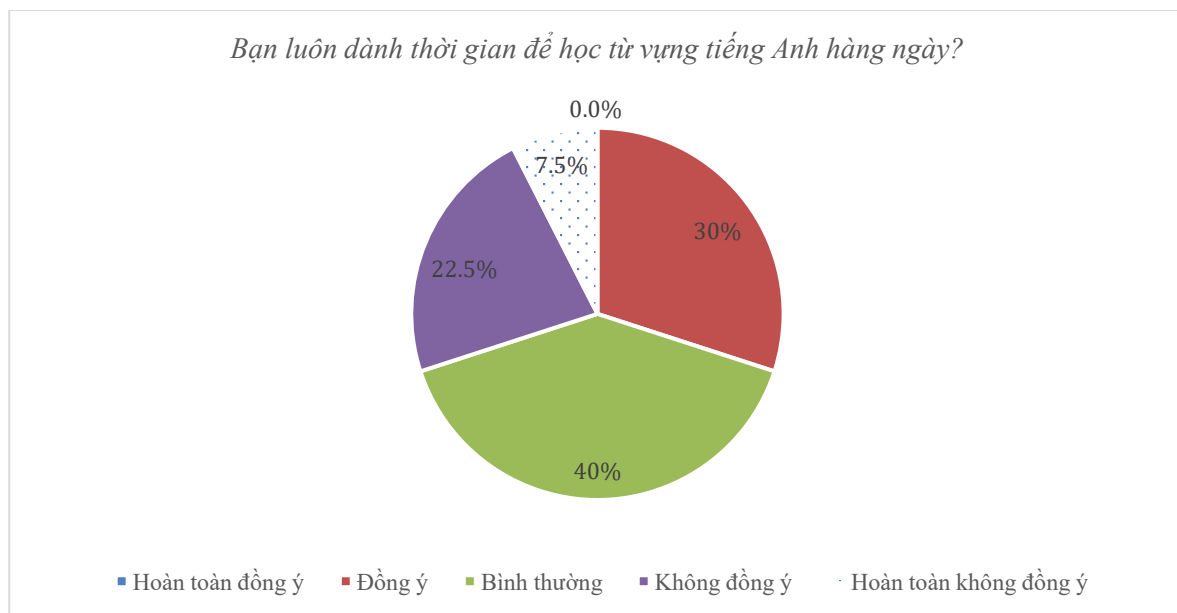
Mặc dù nhận thức được vai trò quan trọng của việc học từ vựng nhưng khi được hỏi về động lực học từ vựng tiếng Anh và thời gian dành cho việc học từ vựng tiếng Anh thì kết quả lại có phần chưa

tương xứng. Cụ thể, về câu hỏi “Bạn luôn có động lực để học từ vựng tiếng Anh” thì có tới 55% sinh viên không đồng ý; có 12,5% sinh viên có thái độ trung lập; số sinh viên đồng ý là 32,5%.



Có tới 40% sinh viên lựa chọn đáp án “bình thường” với câu hỏi “Bạn luôn dành thời gian để học từ vựng tiếng Anh hàng ngày”; có 30% không đồng ý/hoàn toàn không đồng ý và cũng chỉ có 30% sinh viên chọn đồng ý.

Như vậy, với vai trò được đa số sinh viên đánh giá là rất quan trọng nhưng động lực mà sinh viên dành cho việc học từ vựng tiếng Anh là chưa cao và thời gian dành cho nó cũng không nhiều.



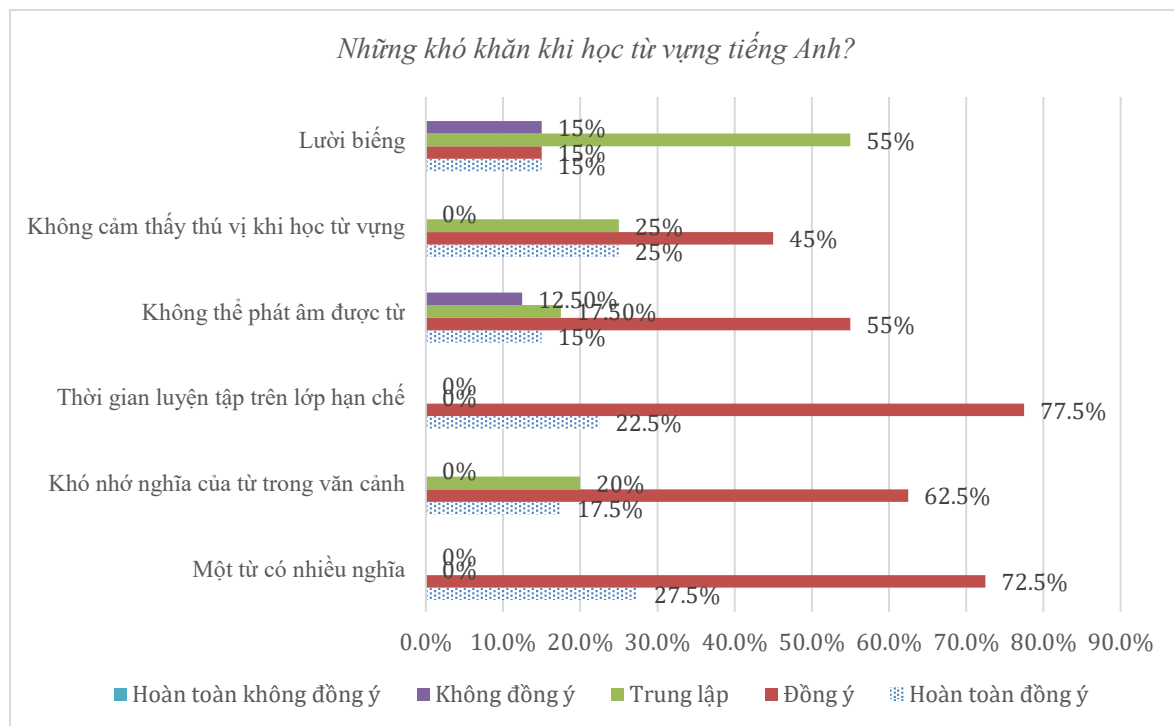
Về phương pháp học từ vựng tiếng Anh thì nghe nhạc, xem phim, video bằng tiếng Anh là cách

mà sinh viên lựa chọn nhiều nhất với tỉ lệ 60%; tiếp đến là học qua ứng dụng di động (như Duolingo, Memrise) với 25% và sử dụng flashcards là 5%. Đối với câu hỏi này chúng tôi có đề một đáp án mở: “các phương pháp khác”, tuy nhiên không có sinh nào đưa ra các phương pháp khác. Điều này cho thấy các phương pháp học từ vựng của sinh viên không được phong phú, chủ yếu chỉ tập trung vào 3 phương pháp như đã trình bày ở trên.

Khi học từ vựng, hầu hết sinh viên được hỏi đều “quên cách phân loại dạng từ” với tỉ lệ rất cao 90%, đồng thời cũng “không học cách phát âm từ vựng” (72,5%). Trong khi đó, để học từ vựng một cách hiệu quả thì việc học cách phát âm chuẩn, cũng như phân loại được dạng từ là việc làm rất quan trọng, nó giúp sinh viên có thể tự tin nói và hiểu được nghĩa của từ, nắm được đặc điểm ngữ pháp để từ đó dùng từ đúng, vận dụng tốt trong các kĩ năng nói và viết.

3.5.2. Những khó khăn trong việc học từ vựng tiếng Anh

Để giải thích nguyên nhân của việc sinh viên không có động lực cũng như không dành nhiều thời gian cho việc học từ vựng mặc dù họ biết việc học từ vựng rất quan trọng, chúng tôi tiếp tục đưa ra câu hỏi về “Những khó khăn khi học từ vựng tiếng Anh?”. Câu hỏi này có 6 đáp án cho sẵn có thể lựa chọn và một đáp án mở (là các khó khăn khác), tuy nhiên với đáp án mở chúng tôi cũng không thu được câu trả lời mà chỉ có tỉ lệ của 6 đáp án cho sẵn cụ thể như biểu đồ dưới đây.



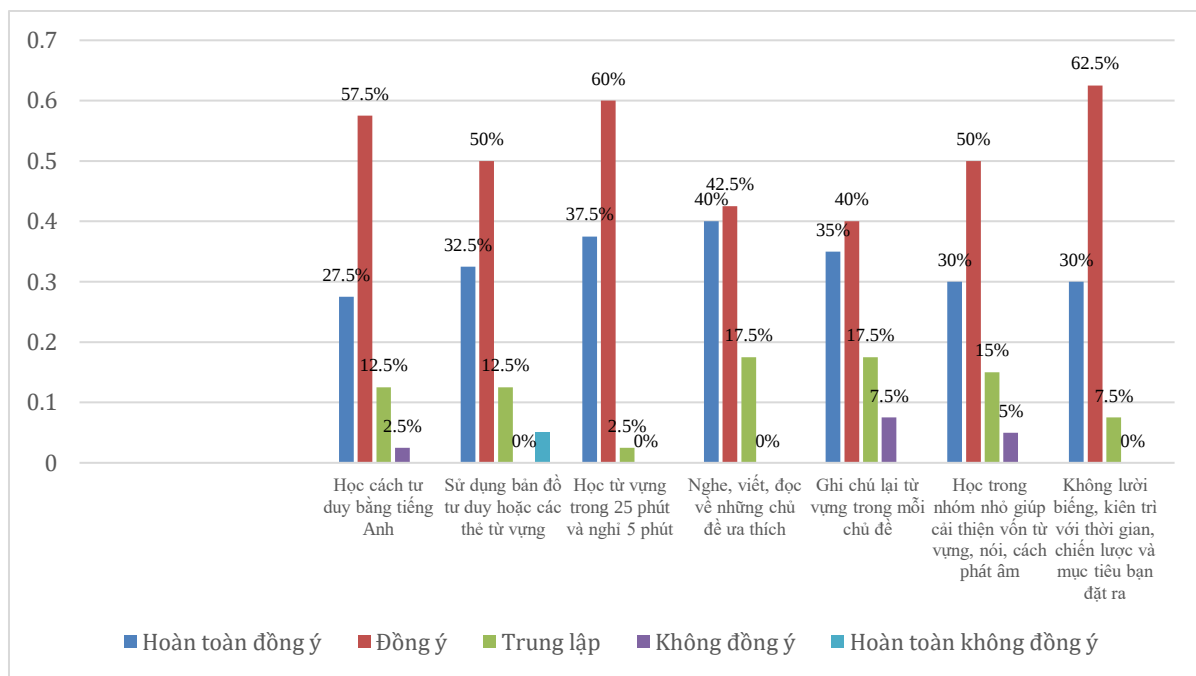
Như vậy, với câu hỏi về những khó khăn khi học từ vựng thì hầu hết các sinh viên đều đồng ý với các khó khăn mà chúng tôi đưa ra. Trong đó có 02 khó khăn mà sinh viên lựa chọn đáp án đồng ý/hoàn toàn đồng ý là lớn nhất, đó là: “từ có nhiều nghĩa” và “thời gian luyện tập trên lớp hạn chế” (đều là

100%). Các khó khăn như “không thể phát âm từ”, “khó nhớ nghĩa của từ”, “không cảm thấy thú vị” cũng là các khó khăn có tỉ lệ đồng ý cao, từ 70% trở lên. Số sinh viên đồng ý/hoàn toàn đồng ý với khó khăn sự “lười biếng” là ít nhất (30%). Kết quả này cho thấy sinh viên không có động lực và không dành nhiều thời gian cho việc học từ vựng. Nguyên có thể do bản thân từ vựng là vấn đề khó học, khó nhớ; thời gian luyện tập trên lớp còn chưa đủ; đồng thời cũng có thể do phương pháp giảng dạy của giáo viên chưa phù hợp nên sinh viên không có được hứng thú học tập.

Từ kết quả nghiên cứu trên chúng tôi khảo sát ý kiến của sinh viên về các chiến lược học từ vựng nhằm nâng cao hiệu quả học từ vựng cho sinh viên.

3.5.3. Về chiến lược học từ vựng giúp sinh viên nâng cao hiệu quả học tập

Trong câu hỏi về *Chiến lược học từ vựng giúp sinh viên nâng cao hiệu quả học tập*, chúng tôi đưa ra 07 chiến lược cụ thể và 01 chiến lược mở, tuy nhiên đối với chiến lược mở chúng tôi không thu được kết quả trả lời của các sinh viên được khảo sát. Kết quả khảo sát cụ thể như biểu đồ dưới đây:



Trong 40 sinh viên được khảo sát, phần lớn sinh viên đều có sự hiểu biết về các chiến lược học từ vựng và phần lớn các sinh viên được khảo sát đều đồng ý/hoàn toàn đồng ý với 07 chiến lược mà chúng tôi đưa ra với tỉ lệ khá cao (từ 75%-97%). Trong đó tỉ lệ sinh viên đồng ý/hoàn toàn đồng ý cao nhất là đối với chiến lược học từ vựng trong thời gian 25 phút sau đó nghỉ 5 phút (97,5%). Tiếp đến là chiến lược cần “chăm chỉ, kiên trì với những chiến lược, mục tiêu đề ra” với 92,5%. Việc tập trung, tiếp thu cũng như ghi nhớ của não bộ chúng ta cũng có những giới hạn nhất định, do đó việc học từ vựng cần có thời gian phù hợp, không học liên tục trong thời gian quá lâu, cần có thời gian để não bộ có thể ghi nhớ, dung nạp những từ đã học. Quá trình học từ vựng là một quá trình tích lũy lâu dài, cóp

nhật hằng ngày, do đó không thể thiếu sự kiên trì và bền bỉ. Việc áp dụng bản đồ tư duy cũng như học theo chủ đề khi học từ vựng sẽ giúp sinh viên học và nhớ từ vựng một cách hệ thống.

4. Kết luận

Dựa trên kết quả khảo sát thu được, chúng tôi thấy rằng, khi dạy từ vựng tiếng Anh cho sinh viên, giáo viên nên ưu tiên những chiến lược mà sinh viên cảm thấy hứng thú. Ví dụ: có thể chia sinh viên thành các nhóm nhỏ với nhiều trình độ khác nhau; lựa chọn những chủ đề được sinh viên yêu thích, đồng thời áp dụng các phương pháp, kỹ thuật giảng dạy linh hoạt như sử dụng sơ đồ tư duy, thẻ từ vựng, ghi chú... để giúp cho sinh viên học và ghi nhớ từ vựng một cách hiệu quả hơn. Do số lượng sinh viên được khảo sát còn hạn chế nên kết quả thu được chưa mang tính đại diện. Trong thời gian tới, chúng tôi sẽ tiếp tục có những nghiên cứu sâu, rộng hơn để có thể đưa ra những giải pháp hữu hiệu hơn. Chúng tôi tin rằng khi giáo viên có phương pháp tốt đồng thời kết hợp với sự kiên trì, chủ động của sinh viên, chắc chắn việc học từ vựng tiếng Anh của sinh viên sẽ đạt được hiệu quả cao hơn.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Cameron L., *Teaching languages to young learners*, Cambridge University Press, Cambridge, 2001.
2. Gu P.Y. and Johnson R. K., *Vocabulary learning strategies and language learning outcomes*. Language Learning, 46 (4): 643-679, 1996.
3. Harmer J., *The practice of English language teaching*, Longman, London, 1991.
4. Intaraprasert C., *EST students and vocabulary learning strategies: A preliminary investigation*, Unpublished research, Suranaree University of Technology, Nakhon Ratchasima, Thailand, 2004.
5. Kitajima R., *The effect of instructional conditions on students' vocabulary retention*. Foreign Language Annals, 34 (5): 482, 2001.
6. Nandy M., *Vocabulary and grammar for G.C.E. 'O' level English*, Composite Study Aids, Singapore, 1994.
7. Oxford R., *Language learning strategies*. New York, 3, 1990.
8. Pyles T. & Alges J., *English An Introduction to Language*, Harcourt, New York, 159, 134-155, 1970.
9. Richards J. C., *The context of language teaching (Vol. 3)*, Cambridge University Press, 1985.
10. Sonbul S. & Schmitt N., *Direct teaching of vocabulary after reading: Is it worth the effort?*, English Language Teaching Journal, ELT Journal, 64(3), 253- 260, 2010.
11. Thornbury S., *How to teach vocabulary* (13. impr), Harlow, 2002.
12. Ur P., *A course in language teaching: Practice and theory*, Ernst Klett, 1996.
13. Wilkin D., *Same argument structure, different meanings: Learning 'put' and 'look' in Arrernte*. In M. Bowerman and P. Brown (eds.), *Crosslinguistic perspectives on argument structure: Implications for learnability*, Lawrence Erlbaum Associates, Mahwah, N.J., 2007.